

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av elevers tillgång till
läroböcker och andra läromedel i de obligatoriska
skolformerna vid Grönkullaskolan i Sundbybergs
kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av elevers tillgång till läroböcker och andra läromedel vid Grönkullaskolan. Granskningen genomfördes under höstterminen 2025.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen fem utvecklingsområden som angetts i beslut den 17 oktober 2025.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Grönkullaskolan senast den 8 april 2026 skulle redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Sundbybergs kommun har inkommit med en sådan redovisning den 7 april 2026.

Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

Skolans arbete med att ge eleverna tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål

- Använd läroböcker och andra läromedel för att skapa sammanhang i undervisningen och progression i elevernas lärande.

Sundbybergs kommun har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Använd läroböcker och andra läromedel som möter elevernas olika förutsättningar och behov.

Sundbybergs kommun har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Tillse att eleverna får tillgång till ändamålsenliga läroböcker och andra läromedel i undervisningen.

Sundbybergs kommun har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Skapa förutsättningar för ett gemensamt och medvetet arbete med likvärdighet inom skolenheten gällande användningen av läroböcker och andra läromedel.

Sundbybergs kommun har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Utvärdera tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel samt vidta vid behov åtgärder för att utveckla skolans arbete.

Sundbybergs kommun har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

Utvecklingsområde 1

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Använd läroböcker och andra läromedel för att skapa sammanhang i undervisningen och progression i elevernas lärande.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har infört en given struktur för läromedelsarbetet genom återkommande läromedelsträffar ledda av skolledningen. Arbetet har lett till att rektorn beslutat om en handlingsplan med årshjul som säkerställer systematisk planering, uppföljning och utveckling av läromedelsanvändningen. Fokus har lagts på att säkerställa att läromedel stödjer kursplanernas centrala innehåll i Lgr22, att skapa progression mellan årskurser och stadier samt att alla elever har tillgång till ändamålsenliga läromedel. Skolan har identifierat behov av nya läroböcker och lärarhandledningar, särskilt i lågstadiet, vilket har lett till riktade inköp. Även ämnesspecifika läromedel, exempelvis i teknik, har införskaffats. Alla elever har nu tillgång till relevanta läromedel och lärarna har tillgång till lärarhandledningar. Ett mer strukturerat samarbete mellan lärare i olika stadier har etablerats för att tydliggöra progressionen i undervisningen. Ämnesvisa forum för kollegialt lärande har stärkts, vilket har skapat en ökad samsyn kring läromedlens funktion och hur de används för att skapa sammanhang, likvärdighet och kontinuitet. Uppföljning av läromedel sker terminsvis och omfattar både tillgång och användning.

Åtgärderna förväntas leda till en mer likvärdig skolgång och en tydligare progression i elevernas lärande. Återkommande och genomtänkta läromedel över flera stadier skapar igenkänning och kontinuitet, vilket bedöms bidra till högre måluppfyllelse.

Ytterligare planerade åtgärder är att skolan fortsätter att utveckla analysen av läromedelsanvändningen och kopplar den tydligare till elevernas kunskapsresultat. Detta sker inom ramen för det systematiska

kvalitetsarbetet för att identifiera och genomföra ytterligare förbättringsåtgärder.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom området.

Utvecklingsområde 2

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Använd läroböcker och andra läromedel som möter elevernas olika förutsättningar och behov.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har infört ett huvudläromedel i varje ämne, baserat på Lgr22 och det centrala innehållet. Detta kompletteras med alternativa och anpassade läromedel för att möta elevers olika behov. Speciallärare deltar i valet av läromedel och säkerställer att materialet fungerar för elever i behov av stöd, exempelvis nyanlända elever, elever med svenska som andraspråk, elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar samt elever med läs- och skrivsvårigheter eller behov av extra utmaningar. Anpassade läromedel är en stående punkt på skolans läromedelsträffar. Skolledningen leder arbetet och lärarna diskuterar anpassningar, differentiering och val av läromedel i samråd med speciallärare. Alla elever har nu tillgång till ändamålsenliga och mer behovsanpassade läromedel. Likvärdigheten har ökat eftersom alla lärare utgår från samma huvudläromedel. Arbetet med läromedelsval och anpassningar har blivit mer systematiskt och gemensamt förankrat.

Arbetet förväntas leda till högre måluppfyllelse, mer likvärdig undervisning och ett stärkt kompensatoriskt uppdrag. Ytterligare planerade åtgärder är att skolan kommer att tydliggöra speciallärarnas roll i analys och uppföljning av läromedlens effekter. Speciallärarna ska ta ett större ansvar för kompletterande läromedel och delta mer aktivt i dialogen om huvudläromedel. Genom ett tydligare specialpedagogiskt perspektiv breddas och fördjupas skolans arbete med läromedel.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom området.

Utvecklingsområde 3

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Tillse att eleverna får tillgång till ändamålsenliga läroböcker och andra läromedel i undervisningen.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har beslutat om en handlingsplan som säkerställer likvärdig tillgång till läromedel i alla ämnen. Skolan har köpt in nya läromedel, läroböcker och lärarhandledningar där brister tidigare fanns. Skolan har fastställt vilka läromedel som är huvudläromedel i varje ämne. Läromedlen granskas löpande för att säkerställa att de överensstämmer med Lgr22. Handlingsplanen ger en tydlig struktur för arbetet med läromedel. Lärarna har fått ökad samsyn kring val av läromedel och hur de stödjer elevernas progression mellan stadier. Alla elever har nu likvärdig tillgång till läromedel.

På längre sikt är förväntade effekter högre måluppfyllelse och tydligare progression i ämnena och stärkt likvärdighet mellan klasser och stadier. Ytterligare planerade åtgärder är en fortsatt inventering och uppdatering av läromedel. Vidare planerar skolläroingen att genomföra en utvärdering tillsammans med elever för att stärka elevperspektivet. En årlig systematik med återkommande utvärdering av läromedelsarbetet planeras att införas tillsammans med uppdatering av handlingsplanen inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom området.

Utvecklingsområde 4

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Skapa förutsättningar för ett gemensamt och medvetet arbete med likvärdighet inom skolenheten gällande användningen av läroböcker och andra läromedel.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har infört regelbundna läromedelsträffar där lärare och skolläroingen tillsammans analyserat och diskuterat likvärdighet i läromedelsanvändningen. Arbetet har lett fram till en gemensam handlingsplan med ett årshjul som beskriver hur skolan systematiskt följer upp och säkerställer att eleverna har ändamålsenliga läromedel. Skolan har fattat gemensamma beslut om huvudläromedel för att skapa kontinuitet mellan stadierna och stärka likvärdigheten inom hela skolenheten. Lärare planerar undervisningen utifrån gemensamma utgångspunkter och ett mer enhetligt beslutsunderlag. Undervisningen har

blivit mer likvärdig genom att eleverna nu möter en tydligare och mer sammanhållen utbildning från förskoleklass till årskurs 9. Lärare arbetar mer samstämmigt i val och användning av läromedel, vilket ger en mer förutsägbar och stabil undervisningsmiljö. Beslut om läromedel fattas på en mer systematisk och professionell grund, vilket stärker skolans interna kvalitetssäkring.

På längre sikt är förväntade effekter en fortsatt ökning av likvärdighet i undervisningen och ett stärkt kompensatoriskt arbete, där elevernas olika behov möts på ett mer strukturerat sätt. Vidare förväntas högre måluppfyllelse genom att undervisningen blir mer sammanhållen och förutsägbar. Ytterligare planerade åtgärder är att skolan planerar att fördjupa och vidareutveckla det kollegiala lärandet kring läromedelsanvändning för att ytterligare stärka kvalitet och likvärdighet.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom området.

Utvecklingsområde 5

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Utvärdera tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel samt vidta vid behov åtgärder för att utveckla skolans arbete.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan analyserar hur läromedlen hänger ihop med Lgr22, följer upp tillgång och användning samt fattar gemensamma beslut om huvudläromedel. Arbetet har gjort att läromedelsfrågan blivit en naturlig del av skolans löpande kvalitetsarbete. Lärare och skolläsningsutvärderare regelbundet handlingsplanen, och det finns en tydlig struktur som ska säkerställa att undervisningen stöds av relevanta och ändamålsenliga läromedel. Alla lärare från förskoleklass till årskurs 9 deltar, och rektorn prioriterar och följer upp arbetet kontinuerligt.

De förväntade långsiktiga effekterna är mer likvärdig och högkvalitativ undervisning, bättre kunskapsresultat och mer systematisk utveckling av undervisningen. Planerade fortsatta åtgärder är att elever ska delta i utvärderingen av läromedel samt att elevskyddsombud ska ta större ansvar och bidra med elevperspektivet.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom området.

På Skolinspektionens vägnar

X Malin Larsson

Beslutsfattare
Signerat av: Malin Larsson

X Ewa Mölleryd

Föredragande
Signerat av: Ewa Mölleryd

Bilaga 1: Författningsstöd

Den 1 juli 2024 trädde ändringar i skollagen i kraft som syftar till att stärka elevers tillgång till ändamålsenliga läromedel.¹ Ändringarna gäller för flera skolformer. För grundskolan är lydelsen följande²:

Eleverna ska utan kostnad ha tillgång till läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

I skollagens första kapitel har införts definitioner av begreppen läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg.

I skollagen avses med

- lärobok: tryckt läromedel, med eller utan digitala komponenter,
- läromedel: helt eller delvis tryckt eller digitalt verk som är avsett att användas i undervisningen, som överensstämmer med relevanta delar av tillämplig kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplan och läroplanen, och som är utgivet av någon som bedriver utgivningsverksamhet av professionell art,
- lärverktyg: läroböcker, andra läromedel och andra tryckta eller digitala verk samt utrustning och material som används i undervisningen.³

I samband med lagändringarna har regeringen även beslutat om nya formuleringar i flera läroplaner.⁴ I läroplanen för grundskolan har ändringarna följande lydelse

Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven får använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.⁵

Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

- alla elever erbjuds strukturerad undervisning under lärares ledning,

¹ Lag (2023:951) om ändring i skollagen (2010:800).

² 10 kap. 10 § andra stycket skollagen.

³ 1 kap. 3 § elfte–trettonde strecksatserna skollagen.

⁴ Förordning (SKOLFS 2024:590) om ändring i förordningen (2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet.

⁵ Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper.

- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål,
- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda skolbibliotek,
- alla lärare får tillgång till de lärarhandledningar som behövs för att ge eleverna en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.⁶

⁶ Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar.